

ERIETATIK

MANARI

JUAN ETOÑI

Igandian egon zan emen R. Ertzilatarr Jon "Etoñi" idazle biskorá. —Valladolid'tik etori zan Bafuela'ra Joséba Mirena mutila.

—Abadino'ra juan zan Kapanaga'ra Eskolastike andrea, bere lobatxuaz.

—Lenguan egon zan emen Etxanobe'ra Nikodema.

EZKONTZA

Paskuetan ezkontzen dira Artzubi'ko Agirre'ra Genobebé neskatala Teleria'ko Bernaola'ra Danel muza. Zorionak.

EZTIJA

Baserriean, erleontzietatik eztia atarren lengo astian asi ziran. Oso gitzti dago; baña, dagoen apurra inoiz hain zunda ederagokoa. Saneuhi arrixuan saltzen da. Aurtzen, eztiz gurune egitia kostako yaku. Antzineko atsua lez, berba gozo-gozoa esan, gure abuok gezotu biarko doguz.

DAMUTA

Atxu'ra Kosma, Andikoetxe'ko eixagun gizte zintzuak, ukabillari iratiko euki daben asumau atzera egin ei-dau. Ederro mutil! Gorputzez indartsua azan ahen, ire bijotza ezotek oferatzen ta...

UDABARRIA

Udabarria eldu yaku. Orain, dana da polita ta edera. Dang urdinal... Zugatzak, lora ta ofiz txukuntzen asidira; txorijak be, euren abesti polifakaz, goiraldeko lo gozua nagialperoi galerazen asidaku. Gogai-kafijok!

Eguaztenian, udabarriari asijera emeten emoten Eskubatzera era beheretegar lagunak izan gitzazan. Genfia, atxian, aubat baño be bizkofago ibili'zan. Ogei garretok, labafak gora afiztu andiko igote bat egin eben. Sagafin'm go landara ur-saltuko ufiditik zuzena gora igon ziran da. Izkusteko gaura polita zan ahen, arizku andikua zala-la, jentia asafe iran zan. Geijago olakorik ez ahen.

Aratxalde edera igaro gendun beinatzat.

ELEIKIZUNAK

Aste onetan, Nekeetako Ama'ren bederatziuena eginda. Barikuau, bederatjetan, meza abestua emon zan. Berbadilla, txaunburu jaunak edefio egin eban.

Eguaztenian, Andra Mari egunian, he, txaunburu-lagunak itzaldi edera egin eban.

Mañariko.

AZKOITI

ANTZERKI JAIA

Datorren ilaren 12'an. Euzko-Batzoko antzelari aldrak, antzettuko du Elizegi'ra Katarriñe iru atalean jafako, antzerki eder "Garbine". Olimpia Antzokian, bertan biltzen dana izango da, gure lagun-maita Alberdi'ra Joséba Mirena'ri laguntzeko, bero gaxo aldi luizako oñtan, gerdu boda anai lagun abertzale guztioak, garaiz emango da aditzera ordua eta gauneteko zerzeladakin.

ERIOTZA

Ikurton'dunak artu ondoren gure Jaunak ludiontiatik lagun Euzko lan-gileko idazlari Etxaniz'ra Pantzezka'ren Aita Maren. Laguntzen diogu atsekabian. Irakuria otol bat ahen gogo aldez. G. B.

NASKALDIA

Buenos Aires'tik etofi zaigu gure lagun abertzale Afizabalaga'ra Binogen. Ongi etoria izan zaite gure arrian maita dezen Euzkadi'n lurzoruan basuna-gaz.

ASTE DEUNA

Urtero bezela txadon nagusian izango dira elez jaiak; ostegun euskaratsaldian txonitza egindo-du jaunari gazte Azkoitia'ra Joséba'k osasun deunaz goizeko Nekalitzo ikardia jaunari Agurafi Zahaleta'ra Joséba Andoni'ra, aratsaldeko jaunari azkar Sudupe'ra Joséba'k.

AUTESKUNDIKIN

Uri onetan oraia arte ixilik egin, bafa ba dirudi entzun degun zurumufuz, ueste etzan zelaparta sunadien bat sortuko otedau, alde batetik integro jaimista, Union Patrikeroko margo gustietara ibiltzen diranak, bestetik beren aberia ezagutu eta bera maite duten abertzaleak. Ori ofela izatiaz poz gafit litzakela dizkiot beti lozofuan egon barik, bein jakin zenbat autafrak dauzkan gure aberia maitiak berre aldez, zifigoi gizki asko izan lenbikoan zer ajola dio, beriaitutu ditugu aldundikoak eta emen azaldu biar gera goraien aundi batekin gure ekian abertzaleak dirala nagusi, eta irugaren beñdin Madril'erako aldunak, guria euzkaldu eta Euzkadi maite dutenak bialiaz. Atzeritarak zaindu dezerata berena, onera etori gabe, abertzaleak itxarri deadar sutsu bat eginaz.

Gora Euzkadi.

Egi-Alde.

ZEANURI

MIXINIOYAK Igandean, iragaita egoan lez erdu ziran; ordubiterdieta'ko ona. Etxoten elexaiko Guztuz-magosis jaunariak, udal-gizonak eskola-mutiko-neskatoak irakasleak eta eri-guztua. Biskezun-deun Deun Ixidor elextatik Andra Mari elexa nagosiora mixin'o abestia "Erdi, pekaria" ta abaf estabuz.

Aita Atxu'ra Goigoetxea Josuaua eritak asiera emon eutsien elexa baterik egonik.

Aita Egana etorizan astelenara'ko Goikoetxea abari lagundutene. Bana benetan esan geinke oneik egiten da-ben lana mixin'e deun onetan, ezin efeiaren lageak zaintza dala ez. Efei onen aurka gudan ibili zinala, aztu egin ete yake aia arin? Gixa-xuak! Ze gogo labura daukien! Zofotzak bere badagoz baña gitxi.

BATZOKIYA

Ustea dagoana lez gaur zortzi irigiko da efi onetako batzokiya. Arzo onetako gar andiya dagola zertan ezanik ez dago, batez bere gazte arteen. Zazpi urte igaro izan doguz begiak itxitxa, baña ez geure gogoz, eza-pabere hai indaferz baña indar ofek igeres egun orduna zertan ezanik ez, begiak beren berez zabaldu direnean, lo-zoru batzen izan dire zenaren antzera. Aufera mutilak naiko ari egiñ yeuskuek erain arte berea.

Ofegetak ba efi onetan abertzaleak bakafrak yuango gara, garaitza eskuek daukagu ta.

Argi ikutan dana lez efi onetan besteean lez "karlista", ren izena bakafrak dakiye. Euren biar izena euzkel efiyaren lageak zaintza dala ez. Efei onen aurka gudan ibili zinala, aztu egin ete yake aia arin? Gixa-xuak!

Ze gogo labura daukien! Zofotzak bere badagoz baña gitxi.

Bederatietan eskola ume danari itzaldiak.

Aratsaldeko iruretan mixiño nagosia elixa nagozian danentzat. Ondoren herbaldiak egun baten gurazoi, beste egun baten mutilari da nekatrixi ta abaf.

ASTE GURENA

Aste Santuean gau-gurtzaliak urtero lez elezkizuna izango dabe eguen gurnez. Txonitzak egiten Aita Lucio irukoitz'ta'a trinitario'a-datoñela en-tzun dogu.

NASKALDIJA

Bilabona'tik etofita azterdian emen izan ziran Goikouri'ra Joséba jaunak emaztea.

BERBIZKUNDE-EGUNEAN

(PASKOETAN)

Azpaldiko urtietan eza izan da egun ofetan J. L. mitina egiteko us-tea dogu emen abertzaleak. Ofetarako auerago esango doguz ixenak eta ari egiñ yeuskuek erain arte berea.

Andikona.

MUXIKA

UMIEN LENENGO JAUNARTZIA

Andra Mari Martiko egunlan goxe-ko 9'etan Afiatza'ko Eleizan ospatu zan aundikiro, umien Lenengo Jaun-rtzia. Gure Eleizia (beren txiro-sunian) garbiro ta txukun apaindur-ik aukitzan zan Joso'k aia mafe daun. Bere begiko umien Jaunartze-jaya ospatzeko. Txadona beterik zan, zar, gazte, ume ta gurasoz, txauneski-fairen eresi-soñta eta umiñen ezek abesti zamur-goñak entzuten zilar-alarik: "Ogi Zerutik", "Joso Zu bar-bixi ezin naz ni".

"Abestu davogun Mafusunari" eta "Agur, Agur Ama" eldun zan Joso Oteundua (Sakramentadua) Beren mañagaziko umetxubien bijotz garbieta eta onen ondoren beste enparau benetara. Lenengo Jaunartu ebenak ziran: Uruburu'ra Paule, Orlutz'ra Sebere, Aregi'ra Irene, Aregi'ra Miren Karmele, Onaindia'ra Madalena, Jauregi'ra M. Resuñez, Madariaga'ra Angeles, Aldana'ra Maria, Aldana'ra Dionisia, Ibarguengoitia'ra Felisa, Agife ta Klara, Dudabeitia'ra Juana, Galartz'ra Petra, Elofia'ra Tomas, Zelaya'ra Pedro Jayo'ra Manuel, Onaindia'ra Inazio, Elofia'ra Martin, Lamikist'ra Fransisko, eta Ibarguengoitia'ra Felix, giztiz 20. Onen ondoren beste 65 umen nagusijaguak, Uranga'ra Miren Ariatza'ko irakaslea eta Arana'ra Pilar Aztelafaka'ko ikastola irakaslia, umen gushtien azkenian eta beste enparubak onen ondoren, giztiz 192. Gustiakao batez goraltzen eben eleizikun samur eta ondo baño obeto gartari-ko jaya ixan zala esanaz.

Zorionak ume ta gurasoi baña ber-ekizi jai onen antolatzailai. Uranga'ra Miren irakasle azkafak edefio batez eban beren biarkuna urte asko-tan olantze.

Gure jaupari onak Ekin eta ekin Umetxubak jaii dazu Bijotz samukekin.

Bijotzokin eraldu Ostatu gurena, Bertaratu dedintzat Zeru-luken Jauna.

Joso Bijotz Deun Deunak, Umetxubetan Bixi gura daulako Pozkiko benetan.

Urtzi'k onetsi begi Jauparien lana Joso betor sañitan Umetxubakan.

Geuk be geure bijotzak Huri deunian...

Gari-barririk jarten Doguzan unian.

Umetxubenak legez Samu' eztiz gozo...

Jauna'k onentsiko gauz Ume ta guraso.

Agertzen dauscularik Zorun-eguzki, Egiz argituteko Geure Abefia!...

Argi-zale garala Garbi-zale be bai...

Goiko bidetik zuzen Jafaturik alai.

Jauregi gurenera Eltzen garanian Gure zorun osua...

Betiko iraunian. Pelo Mari.

Euzkal Orri onen irakurleak, ain kuntzaren aldez egiñiko agurtzat artuko dabe euz-maite dabentzkerako iragarriak ipintze. Saleroslek ulertu beie ondo.

AREATZA (VILLARO)

EUZKEL IXENA

Koldobika Meltxor euzkel ixenagaz ugutzan dabe ura onetan Lafina'ra Meltxor eta Iturrate'ra Josébe'ra seme-tzun bat.

Zorionak eurei da ekin gogoz euzkel ixenak esartzen.

EGUALDI EDERIA

Oso ederak doguz aspalditxuan, lu-ginak bañu, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTESKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTEKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTEKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTEKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTEKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTEKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTEKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTEKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batzoko (barda bete batu ta berriera ekafrak) iru gafenian izango da onela (oñi batzak azke libre) au da nai da-ben gustiye ekafrak auerautzian.

Zur egon mutilak goixeti joten yot eta.

AUTEKUNDIAK

Ixitlago ekin, gogofian dan lez efi onetan biñiteko aldziz jo da tanbora oñi batz